

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ист.н. Тодор Петров Петров, Военна академия „Г.С.Раковски”, на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” в област на висшето образование „Хуманитарни науки”, професионално направление 2.2. „История и археология”, научна специалност „История на България (Нова българска история)”, обявен от Института за исторически изследвания при БАН за нуждите на Регионалния исторически музей „Акад. Йордан Иванов” – Кюстендил в „Държавен вестник”, бр. 51, 27 юни 2017, на д-р Ангел Симеонов Джонев, главен асистент в Регионалния исторически музей „Акад. Йордан Иванов” – Кюстендил, единствен кандидат в конкурса

Научната и научно-приложната дейност на д-р Ангел Симеонов Джонев е концентрирана изцяло в областта на българската история в края на XIX и първите десетилетия на XX в. В нея той разработва проблеми, свързани с войните от 1912 – 1918 г., различни аспекти на българския национален въпрос и стопанската история на страната.

От представената от кандидата справка за конкурса става ясно, че от постъпването му на работа в РИМ – Кюстендил през 1998 г. до 2017 г., т.е. за период от 20 г. Джонев взема участие в 36 международни, национални и регионални научни конференции, които използва успешно, за да популяризира резултатите от своите научни изследвания. През последните 10 г. той участва в четири проекта по трансгранично сътрудничество с цел популяризиране на българското културно-историческо наследство. Като музеен специалист развива и експертна дейност – автор е на 3 постоянни експозиции (една в съавторство) и на 12 временни изложби, представени в страната и зад граница, член е на експертни комисии в РИМ – Кюстендил, главен редактор е и член на редколегията на Известията на музея. Участва в разработването на документални филми и в национални и местни телевизионни и радиопредавания.

Д-р Джонев е автор на значителна по обем научна продукция. Тя

включва различни по вид публикации – монографии, студии, статии, доклади, публикации на спомени и документи, албуми. За участие в конкурса той представя 30 от тях, като само обемът на най-голямата му монография надхвърля 700 стандартни компютърни страници. Тук следва задължително да се отбележи, че предложените изследвания не включват книгата на автора „Македония в железопътната политика на България”, която е изцяло по темата на дисертационния му труд. Всички представени публикации за конкурса (с изключение на две) са дело на д-р Джонев и са отпечатани без изключение на български език. Общо кандидатът участва в конкурса с 2 монографии, 21 студии и статии, 5 документални сборника (в това число 2 фотоалбума) и 2 отзива.

Двете книги, които кандидатът представя за конкурса, са по проблематика коренно различна от темата на докторската му дисертация. В монографията „Кюстендил – военната столица на България през Първата световна война” е представена ролята и мястото, които Кюстендил и Кюстендилският край заемат не само по време на световния конфликт, но и в неговото навечерие, а и след приключването му. Подробно е представено състоянието и ключовото значение на града в хода на бурно протичащите събития в началото на миналия век. Разкрито е изграждането и дейността на Главната квартира на Действащата армия в Кюстендил, съществуващите в нея сложни взаимоотношения, отношенията между командването, монарха и правителството, със съюзниците и пр. Направен е и пълен разрез на обществено-политическия, стопанския, културно-просветния и духовния живот в града. С особен принос са параграфите за дейността на българските полкове със състав, мобилизиран основно от Кюстендилския регион, на различните фронтове по време на Световната война. С представянето на Кюстендилския край в периода между световните войни се изчерпва напълно разглежданият в книгата основен проблем, а това дава основание да се констатира, че монографията е първото

по рода си цялостно изследване за Кюстендил и региона, надхвърлящо периода на Първата световна война, в което се заключава основният принос на д-р Джонев.

Втората монография – „Отиваха юнаците, отиваха” представлява първото по рода си изследване за участието на 53-и пехотен резервен полк в Първата световна война. Написано задълбочено и интересно, почиващо на богат архивен материал и богато онагледено с оригинални снимки от епохата, изследването представлява вдъхновяваща история за бойния път, дейността и славните победи на бойците от полка на фронтовете в Македония, в Беломорието и Добруджа. Ценен авторов принос, освен същинската история на полка, е пълният списък на загиналите чинове от частта, плод на продължителните усилия на д-р Джонев за тяхното издирване и уточняване.

Предложените от кандидата публикации могат да бъдат условно систематизирани в 3 основни групи. Всяка от тях включва изследвания, отразяващи различни страни на разработваните от него проблеми на новата българска история. Кой са те?

1. Първата група публикации осветлява проблеми, свързани с Балканските и Първата световна война. Те са засегнати в авторовите изследвания с №№ 1 и 2 от списъка на монографиите; №№ 1 и 26 от приложения списък на студиите и статиите, и № 4 от списъка на документалните сборници;

2. Публикациите от условно обособената втора група третираат различни страни на националноосвободителното движение на българите (от Македония и Западните покрайнини) или пък са посветени на негови дейци или проблеми. Тя обхваща повечето от предложените за рецензиране изследвания, които са посочени с №№ 2, 5, 8, 10, 15, 16, 21, 25 и 28 в списъка на студиите и статиите; с №№ 1, 2 и 3 в списъка на документалните сборници, и с №№ 1 и 2 в рубриката с отзивите;

3. Последната, трета група публикации третираат проблеми, посветени на стопанската история, с основен акцент насочен към изясняване мястото на Македония в железопътната политика на България през същия период – публикациите с №№ 7, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 27 от списъка на студиите и статиите.

Като изключение от условно обособената схема могат да се посочат предговорът към документалния сборник за акад. Й. Захариев (№ 4 от документалните сборници) и статията с № 6 от списъка със студиите и статиите на кандидата, които с известни условности могат да се включат към някоя от посочените групи. Само привидно няколко от статиите на кандидата повтарят проблематиката на докторската му дисертация, но всъщност изследват допълнителни аспекти на темата. Допълнени с неизвестна фактология, с разширена проблематика, почиваща на новоиздирени документи и материали, те всъщност представляват качествено нови изследвания, напълно различни и допълващи изложените в докторската дисертация на Джонев проблеми на разработката.

Характерна особеност на цялостното творчество на д-р Джонев е също, че почти всички негови публикации са по-малко или повече адресирани и към историята на Кюстендилския край, т. е. той е не само изследовател на националната проблематика от края на XIX и първите десетилетия на XX в., но и задълбочен изследовател-краевед на региона. Необходимо е също да се отбележи, че представената от кандидата научна продукция е тематично разнообразна, а разработените от него трудове – интересни, посветени на неразработени или слабо изследвани въпроси и притежават оригинални приноси.

Освен всичко казано по-горе, в представените за конкурса публикации са издирени, проучени и представени нови данни, изследвани са недостатъчно осветлени проблеми и събития по проблематиката или са доказани с нови факти и изследвания вече разработени проблеми

или детайли от тях, за които Джонев допълва и обогатява познанията. В научно обращение е въведена нова научна информация, чиито анализ е позволил на автора да разшири познанията за отделни проблеми и събития, да формулира нови изводи и оценки за тях. Публикациите на кандидата имат и приложен характер, тъй като популяризират проблематиката и я правят достояние на читателската аудитория.

Приносите принадлежат изцяло на д-р Джонев. За това свидетелства и обстоятелството, че всички посочени публикации (с изключение на две – с №№ 1 и 4 от списъка със заглавия на документалните сборници) са самостоятелни негови разработки, а трудовете му са цитирани от други автори в общо 79 издания – 63 в научни публикации и 16 в интернет-публикации. Като известен пропуск на кандидата бих отбелязал, че липсват негови публикации на чужди езици, а това би помогнало за популяризиране и цитиране не само на изследванията му зад граница, но и на българското становище по третираната проблематика.

Като имам предвид цялостната професионална и най-вече научно-изследователската дейност на кандидата и положителната оценка за неговите научни и научно-приложни приноси и че с представената научна продукция д-р Ангел Симеонов Джонев съответства напълно на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане за заемане на академичната длъжност „доцент”, предлагам на уважаемото научно жури на същия да бъде присъдена академичната длъжност „доцент” по научната специалност „История на България”.

Член на журито:..... проф. Т. Петров

12.10.2017 г.